

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Władysław Pawlak

w sprawie z wniosku P.O.
przy uczestnictwie M.D. i K.B.
o ustanowienie drogi koniecznej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2017 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w B.
z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestniczki M.D. kwotę 240 (dwieście czterdzieści) zł, tytułem kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną wnioskodawcy P.O. od postanowienia Sądu Okręgowego w B. z dnia 23 lutego 2017 r., sygn. akt II Ca (...) Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych

przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (por. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 17 stycznia 2001, III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53).

Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7 - 8, poz. 147).

W skardze kasacyjnej wnioskodawca zarzucił naruszenie prawa procesowego, tj. art. 379 pkt 5 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., art. 510 § 1 k.p.c. i art. 391 § 1 k.p.c. przez zmianę orzeczenia Sądu pierwszej instancji i ustanowienie drogi koniecznej według wariantu II, podczas gdy według tego wariantu szlak służebny przebiega przez nieruchomości Gminy B., która nie była uczestnikiem postępowania. Innych zarzutów wnioskodawca nie sformułował.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 3 k.p.c. Przesłanka ta nie została spełniona.

Według skarżącego postępowanie przed Sądem drugiej instancji jest dotknięte nieważnością, a to z uwagi na okoliczność ustanowienia drogi koniecznej przebiegającej przez nieruchomości Gminy B., która nie była uczestnikiem postępowania.

Zgodnie z art. 510 § 1 i 2 k.p.c. zainteresowanym w sprawie jest każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania, może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli okaże się, że zainteresowany nie jest uczestnikiem, sąd wezwie go do udziału w sprawie.

Niewzięcie przez zainteresowanego udziału w sprawie rozpoznawanej w postępowaniu nieprocesowym nie powoduje nieważności postępowania (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - zasada prawna - z dnia 20 kwietnia 2010 r., III CZP 112/09, OSNC 2010, nr 7 - 8, poz. 98).

Sąd drugiej instancji orzekając reformatoryjnie ustanowił służebność drogi koniecznej na rzecz nieruchomości stanowiącej własność wnioskodawcy, wyłącznie po nieruchomości składającej się z działki nr [...] będącej własnością K.B., która jest uczestnikiem postępowania. Według zaskarżonego orzeczenia służebnością drogową nie została obciążona nieruchomość składająca się z działek nr [...]1 i [...]2, których właścicielem jest Gmina B.. W związku z tym, z formalnego punktu widzenia prawa Gminy B. nie zostały naruszone.

W konsekwencji wskazana w skardze kasacyjnej podstawa jej przyjęcia oparta na nieważności postępowania nie mogła doprowadzić do uwzględnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na etapie tzw. przedsądu.

Należy podkreślić, że Sąd Najwyższy po myśli art. 398¹³ § 1 k.p.c., jest związany nie tylko granicami zaskarżenia, ale również granicami jej podstaw. Oznacza to, że jeżeli skarżący w podstawach skargi kasacyjnej nie wskazał konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego jako wadliwie zastosowanego lub niezastosowanego, czy też naruszonego w sposób mogący mieć istotny wpływ na wynik sprawy, Sąd Najwyższy nie może zaskarżonego orzeczenia poddać kontroli z punktu widzenia naruszeń innych przepisów niż wskazane w podstawach (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2017 r., I CSK 745/15, nie publ.).

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c., art. 108 § 1 k.p.c. i art. 13 § 2

k.p.c. Na zasądzone koszty składa się wynagrodzenie za zastępstwo procesowe ustalone według minimalnej stawki taryfowej (§ 5 pkt 3 w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. poz. 1804, ze zm., w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. zmieniające rozporządzenie w opłat za czynności radców prawnych, Dz. U. poz. 1667).

aj